

Referat af Ordinær generalforsamling i P+, Pensionskassen for Akademikere Afholdt fysisk og elektronisk torsdag den 16. april 2026 kl. 16.30

Bestyrelsesformand Lars Bo Bertram bød velkommen til generalforsamlingen og indledte med en kort præsentation af sig selv. Han har været formand for bestyrelsen de seneste to år, siden han blev godkendt som formand i 2024. Han takkede medlemmerne, som havde valgt at deltage enten fysisk eller online, for deres engagement og fremmøde.

Lars Bo Bertram meddelte, at pensionskassens bestyrelse har udpeget advokat Marianne Philip som dirigent og gav herefter ordet videre til dirigenten.

Dirigenten takkede for udpegningen, idet hun oplyste, at generalforsamlingen ifølge vedtægten skal afholdes senest den 30. april i København eller på Frederiksberg. Generalforsamlingen skal afholdes som en delvist elektronisk generalforsamling. Datoen for generalforsamlingen skal offentliggøres senest 8 uger før generalforsamlingen, hvilket skete den 16. december 2025 via pensionskassens hjemmeside. Bestyrelsen skal indkalde til generalforsamlingen med mindst 2 ugers og højst 4 ugers varsel. Indkaldelsen skal ske ved elektronisk kommunikation til medlemmerne og via pensionskassens hjemmeside. Dette er sket den 30. marts 2026. Indkaldelsen indeholdt i overensstemmelse med vedtægten dagsordenen for generalforsamlingen, inkl. det væsentligste indhold af forslag fra medlemmer. Dirigenten oplyste, at der var fremsat 5 medlemsforslag, og der var 7 forslag fra bestyrelsen samt godkendelse af lønpolitik.

Ase Kogsbøll gjorde opmærksom på, at hun var af den opfattelse, at fristen for lovlig indkaldelse til generalforsamlingen og oplysningspligten ikke var overholdt, idet årsrapporten ikke var direkte tilgængelig fra den side på hjemmesiden, hvor det øvrige generalforsamlingsmateriale lå, 14 dage før generalforsamlingens afholdelse. Hun pointerede vigtigheden af at have tilstrækkelig tid til at læse årsrapporten og ønskede, at hendes indsigelse blev taget til referat.

Dirigenten takkede for kommentaren og konstaterede, at hun ikke var enig i vurderingen af, at generalforsamlingen ikke skulle være lovlig, idet årsrapporten havde været tilgængelig på hjemmesiden siden den 24. marts, hvilket er tilstrækkeligt. Dirigenten konkluderede hermed, at hun betragtede generalforsamlingen som lovligt indkaldt.

Dirigenten meddelte, at 1.254 havde tilmeldt sig generalforsamlingen, og at 514 medlemmer deltog enten fysisk eller online. Der var i alt afgivet 3.211 fuldmagter, der fordelte sig med 452 instruktionsfuldmagter, 944 fuldmagter til bestyrelsen og 1.815 tredjemandsfuldmagter.

Dirigenten informerede om praktikken for afviklingen af generalforsamlingen, herunder bl.a. deltagelse i debatten og afstemninger.

Dirigenten gennemførte herefter en prøveafstemning og informerede om taletidsreglerne.

Dirigenten foreslog, at dagsordenens pkt. 1, 2, 3 og 4 skulle behandles samlet, men at der stemtes individuelt om pkt. 2, 3 og 4 og gav herefter ordet til formanden.

Pkt. 1: Bestyrelsens beretning om pensionskassens virksomhed i det forløbne år

Lars Bo Bertram afgav på bestyrelsens vegne beretningen om pensionskassens virksomhed i 2025.

Et godt år i P+

Formanden konstaterede, at 2025 var et godt år i P+. Pensionskassens markedsrenteprodukt leverede for tredje år i træk to cifret afkast, idet P+ Livscyklus, mellem risiko og 15 år til pensionering og P+ Bæredygtig leverede afkast på hhv. 12,0 pct. og 10,2 pct. Begge produkter ligger helt i top sammenlignet med afkastet i pensionsbranchens markedsrenteprodukter over de seneste tre år.

Medlemmer med gennemsnitsrenteordning fik også glæde af pæne afkast, idet P+ Balance gav et afkast på 8,8 pct. På den baggrund har bestyrelsen hævet depotrenten, så langt hovedparten af medlemmer med gennemsnitsrenteordning i år får en depotrente på 9 pct.

Formuen steg til 189 mia. kr., og ved udgangen af året nåede P+ lige knap 125.000 medlemmer.

Pensionskassen deltager løbende i eksterne undersøgelser, hvor medlemstilfredsheden sammenlignes på tværs af pensionsbranchen. I 2025 blev P+ bedømt til at have hhv. den tredje- og fjerdehøjeste medlemstilfredshed i to uafhængige målinger. Det er en fremgang og placerer pensionskassen i den bedste tredjedel. Formanden takkede på vegne af bestyrelsen medlemmerne for anerkendelsen. Som medlemsejet pensionskasse er tilfredsheden et helt centralt pejlemærke for P+.

Formanden understregede, at P+ står stærkt i markedet. Men året var også præget af udfordringer og uro, som P+ skal forholde sig til som investor og medlemsejet pensionskasse.

Geopolitik, konflikter og uro

De seneste år har været præget af geopolitisk uro – bl.a. er krigen i Ukraine i gang på femte år, og krigen i Iran har fået konfliktniveauet i Mellemøsten til at stige yderligere.

Præsident Donald Trump har på mange måder sat dagsordenen, og de finansielle markeder har i perioder været ramt af kraftig turbulens. Sidste år var det især præsidentens todsatser, der skabte store dyk på de globale aktiemarkeder og endte med at kaste USA og Kina ud i en handelskrig.

Afkastmæssigt har P+ fået en fin start på 2026. Men krigen i Iran har fået energipriserne til at stige og de finansielle markeder til at falde. Den midlertidige våbenhvile har sendt markederne op igen, hvilket har betydet, at afkastene vendte tilbage til et lille plus for året.

P+ sørger for at sprede sine investeringer på tværs af områder og aktivklasser. De seneste års geopolitiske uro og usikkerhed er et bevis på værdien af pensionskassens tilgang og en væsentlig del af forklaringen på, at P+ gennem flere år har kunnet levere nogle af pensionsbranchens allerhøjeste afkast.

Europæisk vækst, konkurrenceevne og sikkerhed

Den geopolitiske udvikling har øget fokus på at styrke væksten, konkurrenceevnen og sikkerheden i Europa, ligesom den har skabt større fokus på europæiske investeringer.

USA er stadig verdens største økonomi, og det afspejler sig også i P+'s aktieportefølje. Hvis man kun ser på *børsnoterede aktier*, tegner amerikanske aktier sig for en stor del af porteføljen og har været en vigtig del af de attraktive afkast, pensionskassen har opnået de seneste år. Ser man på *hele* porteføljen, ser det anderledes ud – så er det klart Europa, der fylder mest. P+ har investeringer for i alt 188 mia. kr. Heraf er 57 mio. kr. investeret i Nordamerika, hvor USA udgør langt størstedelen. Pensionskassen har investeret 111 mia. kr. i Europa, hvilket er ca. dobbelt så meget som i USA.

P+ har danske investeringer for ca. 65 mio. kr. og har altså mere end halvdelen af sine europæiske investeringer i Danmark – set i forhold til hele porteføljen er ca. hver tredje krone investeret i Danmark. Én af de sektorer, P+ har særligt fokus på, er europæiske forsvars- og våbenselskaber, hvor pensionskassen har 20 investeringer i selskaber inden for den europæiske forsvarsindustri, bl.a. Rheinmetall, Saab og Rolls Royce.

Pensionskassen har længe været åben over for nye investeringsmuligheder, som kan understøtte det danske forsvar og samtidig levere gode afkast. P+ bød sammen med andre investorer på opgaven med at bygge nye kaserner til det danske forsvar i 2025. Udbuddet blev desværre ikke vundet, men pensionskassen er åben over for at byde på lignende opgaver, hvis muligheden opstår. P+ mener, at investeringer i våben og forsvar godt kan indgå i en ansvarlig investeringsstrategi, og medlemmer kan vælge investeringsprofilen P+ Bæredygtig, som har skærpede regler for både våben og militærudstyr, hvis de ønsker at undgå sådanne investeringer.

Grøn omstilling i modvind

Den grønne omstilling er et andet vigtigt tema, der optager rigtigt mange af P+'s medlemmer, og som ofte er et omdrejningspunkt i medlemsdialogen og på generalforsamlingerne. Den grønne omstilling har de seneste år været ramt af modvind – især i USA, hvor Trump har meldt USA ud af Paris-aftalen for anden gang og ad flere omgange har beordret næsten færdige havvindmølleparker stoppet. P+ er, trods politiske udfordringer,

af den overbevisning, at der stadig er mange klimainvesteringer, som kan levere attraktive afkast. Derfor har pensionskassen også fortsat øget sine klimarelaterede investeringer og fastholdt sine klimamål.

P+ har arbejdet målrettet for at reducere CO₂-aftrykket fra sine investeringer, og CO₂-aftrykket fra pensionskassens aktier, erhvervsobligationer og direkte ejede ejendomme er reduceret med hele to tredjedele siden 2019, hvor pensionskassen samtidig har leveret nogle af branchens allerbedste afkast. Formanden henviste til pensionskassens Rapport om samfundsansvar, hvor man kan læse mere om P+'s arbejde med både klima, biodiversitet og menneskerettigheder m.m.

Forebyggelse og sundhed

P+ har de seneste år oplevet en bekymrende stigning i antallet af medlemmer, der mister erhvervsevnen pga. alvorlig sygdom eller stress, og antallet af invalidepensionister er vokset med 68 pct. de seneste fem år – især på grund af stress. Denne udvikling har store menneskelige konsekvenser og påvirker samtidig økonomien for de fælles forsikringer, da øgede invalidepensioner fører til stigende forsikringspræmier.

Stress er en samfundsudfordring, der også rammer andre pensionselskaber. P+ har valgt at intensivere sundhedsindsatsen og tilbyder alle medlemmer, samt deres ægtefælle, samlever og hjemmeboende børn fri adgang til online læge og psykolog. Medlemmer kan ligeledes tage et anonymt trivselstjek via hjemmesiden, som indeholder en række konkrete værktøjer til at håndtere stress, ligesom de kan få tilkendt et skræddersyet forløb, hvis de bliver ramt af alvorlig sygdom, stress eller senfølger efter en hjernerytelse.

P+ er begyndt at se resultaterne af indsatsen, bl.a. i form af pensionskassens såkaldte +Forløb, hvor sundhedsfaglige vejledere hjælper medlemmer tilbage til arbejdslivet. I 2025 brugte P+ samlet 12 mio. kr. på indsatsen, og besparelsen for fællesskabet løb op i hele 75 mio. kr. Det viser, at en tidlig indsats kan gøre en forskel og er en god investering. Det er derfor positivt, at en tidlig indsats nu indgår i de offentlige overenskomster, og P+ skal spille en større rolle i samarbejde med offentlige arbejdsgivere for at hjælpe langtidssygemeldte tidligere. Formanden henviste til pensionskassens hjemmeside, hvor medlemmerne har mulighed for at få hjælp af P+.

Proaktiv og relevant rådgivning

Formanden gav en status på P+'s arbejde med strategien frem mod 2027, hvor det første spor handler om fortsat at øge medlemstilfredsheden ved at styrke en proaktiv og relevant rådgivning og tilbyde digitale løsninger, der gør det lettere at være medlem af P+. Pensionskassen har bl.a. lanceret en app og udbygger løbende Min pension med nye selvbetjeningsløsninger. Samtidig har P+ lanceret en chatbot på hjemmesiden, hvor medlemmer hurtigt kan finde information og få svar på spørgsmål om pension og forsikringer. Chatboten supplerer den personlige rådgivning, især uden for almindelig telefontid, og målet er at forberede medlemmerne til endnu bedre rådgivningssamtaler. Pensionskassen har ligeledes lyttet til et medlemsønske om at gøre det nemmere at få et online rådgivningsmøde og har lavet et nyt bookingsystem, hvor medlemmer selv kan booke et onlinemøde med en rådgiver.

P+ har også tilført flere ressourcer til det rådgivningsteam, der kontakter medlemmer proaktivt, og derfor vil medlemmerne fremover i stigende grad opleve at blive kontaktet med konkrete anbefalinger, når det er relevant for det enkelte medlem.

Valgfrihed og konkurrencedygtige produkter

Et andet spor i strategien er at sikre medlemmerne valgfrihed og konkurrencedygtige produkter, og det betyder først og fremmest, at pensionskassen skal levere konkurrencedygtige afkast. Bestyrelsens mål er, at P+ skal have et afkast, der ligger i den bedste tredjedel sammenlignet med de øvrige pensionselskaber. Uafhængige opgørelser viser, at P+ lever op til dette mål, idet investeringsprofilerne P+ Livscyklus og P+ Bæredygtig har leveret hhv. det næsthøjeste og sjettehøjeste afkast i hele pensionsbranchen over de seneste tre år. P+ lever dermed op til målsætningen.

Lave omkostninger er også en del af at have konkurrencedygtige produkter. Når man opgør de samlede årlige omkostninger i procent - ÅOP - ligger P+ i den tredjedel med de laveste omkostninger, og det ønsker pensionskassen at blive ved med. I P+ sikres de lave omkostninger ved, at en meget stor del af de børnote-rede investeringer forvaltes passivt, hvor pensionskassen investerer i et bredt udsnit af markedet. Og det gør man typisk ved at følge et såkaldt indeks, fx MSCI World, i stedet for at betale aktieforvaltere. Formanden henledte opmærksomheden på spørgsmålet om et indeksprodukt, som har været behandlet i bestyrelsen ved flere lejligheder, og som også skal behandles på generalforsamlingen i form af et medlemsforslag. Når

P+ ikke i dag har et indeksprodukt, er en stor del af forklaringen, at pensionskassen allerede har et indeksnært produkt, hvor langt størstedelen af de børsnoterede investeringer i aktier allerede er passivt forvaltet – og dermed følger et indeks, og det betyder, at de årlige omkostninger i P+'s børsnoterede aktier er mindre end 0,1 pct. Og samlet set er det med til at sikre, at pensionskassen ved udgangen af 2025 havde en ÅOP på kun 0,63 pct.

Tidssvarende og effektivt fundament

Det tredje og sidste spor i strategien ligger i forlængelse af omkostningerne og handler om at sikre et tidsvarende og effektivt fundament, hvor P+ udnytter nye digitale muligheder og fortsat styrker sin IT-plattform for at frigive ressourcer til mere værdiskabende opgaver over for medlemmerne. Dette skal sikre en omkostningseffektiv vækst, så pensionskassen fortsat er blandt de billigste i branchen.

Bestyrelseshonorar, direktionens løn

Formanden gennemgik bestyrelsens honorar og direktionens løn. Bestyrelsen foreslog, at honoraret i 2026 reguleres efter samme procentsats som lønnen for statsansatte akademikere.

Afrunding og tak for et godt år

Formanden konstaterede afslutningsvist, at P+ står et rigtigt godt sted. Han takkede kollegerne i bestyrelsen, administrationen samt IDA og Djøf for et godt samarbejde. Han takkede også medlemmerne for deres deltagelse og engagement i pensionskassen og oplyste, at pensionskassen tre år i træk har vundet en pris for deltagerantallet på generalforsamlingen.

Bestyrelsen oplever stort engagement og mange forskellige holdninger blandt medlemmerne, især om ansvarlige investeringer. Bestyrelsens opgave er at finde den rette balance mellem fleksibilitet for den enkelte og lave omkostninger for fællesskabet, hvilket betyder, at ikke alle medlemsforslag kan støttes. Bestyrelsen lytter dog til alle forslag og bruger dem som input til det fremtidige arbejde. Formanden takkede forslagsstillerne og opfordrede til fortsat engagement.

Lars Bo Bertram gav herefter ordet til adm. direktør Kåre Hahn Michelsen.

Pkt. 2: Forelæggelse af årsrapport 2025

Kåre Hahn Michelsen takkede for ordet, idet han fremhævede det store medlemsengagement og takkede alle, der deltog. Han bemærkede, at det føltes mærkeligt at tale om 2025, da 2026 allerede havde budt på store begivenheder, der har påvirket de finansielle markeder markant.

Et godt investeringsår

2025 blev et fint investeringsår trods perioder med stor geopolitisk uro. P+ fik en god start på året, indtil Trump i april præsenterede sine nye todsatser, hvilket udløste uro på markederne i både USA, Europa og Asien. Porteføljen rettede sig hurtigt, og allerede i maj var afkastet tilbage i plus. Dette skyldes dels, at nogle af todsatserne blev rullet tilbage, men den væsentligste forklaring er pensionskassens robuste portefølje, som kan klare sig godt i mange forskellige scenarier og var med til at understøtte, at afkastet, på trods af uroen, blev positivt i 10 ud af årets 12 måneder.

2026 fik en start, der på mange måder lignede starten af 2025. Året startede godt, men krigen mod Iran fik markederne til at falde og betød, at pensionskassen på få uger gik fra et positivt afkast på ca. 3 pct. til et negativt afkast på ca. 3 pct. Den midlertidige våbenhvile har fået de finansielle markeder til at stige igen, og P+ har p.t. et afkast på godt 2 pct. for året.

De seneste års markante udsving viser, at markederne generelt har været gode til at håndtere geopolitisk uro, og der er fortsat en forsigtig optimisme for afkastet i 2026.

Afkastet i P+'s investeringsprofiler

Afkastet i P+ Balance, som er den portefølje, de fleste medlemmer med en gennemsnitsrente har deres opsparing investeret i, endte på 8,8 pct. Markedsrenteproduktet P+ Livscyklus med lav risiko leverede et afkast på 8,0 pct., mens mellem risiko gav 12,0 pct., og høj risiko gav 13,8 pct. P+ Bæredygtig med lav risiko leverede et afkast på 6,7 pct., mens mellem risiko gav 10,2 pct., og høj risiko gav 11,9 pct. Alle afkast gælder for

medlemmer med 15 år eller mere til pension, og det skyldes, at i både P+ Livscyklus og P+ Bæredygtig afhænger risikoniveauet af medlemmers alder, og 15 år til pension er blevet standarden på tværs af pensionsbranchen.

Afkastene i P+ Bæredygtig var en smule lavere end i P+ Livscyklus i 2025, dog har P+ Bæredygtig leveret lidt højere afkast de forudgående år, hvilket betyder, at forskellen mellem afkastet over en treårig periode stort set er udjævnet. Hvis afkastene lægges sammen, har P+ Livscyklus leveret et samlet afkast på 47,2 pct. over de seneste tre kalenderår, mens P+ Bæredygtig har leveret et samlet afkast på 46,1 pct. Det placerer både P+ Livscyklus og P+ Bæredygtig helt i top i uafhængige målinger af pensionsbranchens afkast i markedsrenteprodukter. På tre år er der faktisk en forskel på mere end 20 procentpoint mellem P+ Livscyklus og de produkter, der har lavest afkast, og det er en forskel, der har stor økonomisk betydning for pensionskassens medlemmer. Den gode placering hænger sammen med P+'s diversificerede investeringsstrategi og forholdsvist høje risikoniveau, der giver både modstandsdygtighed og et højt forventet afkast.

Alle aktivklasser i plus

Alle aktivklasser bidrog positivt til resultatet i 2025. Aktier steg over en bred kam og gav samlet et fint afkast på 14,6 pct. Obligationer gav et mere beskedent afkast på 1,1 pct. på trods af stigende renter i Europa i løbet af året. Kreditobligationer leverede et positivt afkast på 5,5 pct., mens de såkaldte reale aktiver, der dækker over investeringer i ejendomme og infrastruktur, leverede et afkast på 3 pct. Sidst, men ikke mindst, gav de såkaldte særlige investeringer, der bl.a. indeholder en række hedgefonde med fokus på realkreditobligationer, et positivt afkast på hele 15,5 pct. Det blev i alt til et afkast på 15,2 mia. kr. før skat til medlemmerne, og formuen endte på 189 mia. kr., hvilket er et meget positivt resultat, som P+ er godt tilfreds med.

Depotrenten hævet

De seneste års positive afkast betyder, at depotrenterne for 2026 er blevet hævet, og langt størstedelen af medlemmerne med gennemsnitsrente får en depotrente på 9 pct.

Udvikling i udbetalinger

Pensionsudbetalingerne er steget for hovedparten af pensionisterne i 2026, da pensionskassen også havde en pæn depotrente sidste år. Generelt skal man dog som udgangspunkt regne med, at udbetalingerne over en længere periode vil falde en smule i forhold til prisudviklingen i samfundet - målt i nutidskroner vil man altså skulle forvente svagt faldende udbetalinger. Dette er helt bevidst. Pensionskassen har nemlig valgt at skrue lidt op for udbetalingerne i de første år efter, man er gået på pension, da mange typisk har et højere forbrug i starten af pensionisttilværelsen. På den måde får man mest muligt ud af sin opsparing, mens man har størst glæde af den. P+ er meget opmærksom på at kommunikere om, hvordan pensionerne udvikler sig. Der sendes breve til de pensionerede medlemmer, hvoraf det fremgår, hvordan udbetalingerne vil udvikle sig fra årsskiftet. Som pensionist kan man altid se, hvordan ens udbetalinger vil udvikle sig ved forskellige alderstrin på Min pension.

Stigende indbetalinger og medlemsvækst

De samlede indbetalinger steg til 8,5 mia. kr. og udbetalingerne endte på 6,5 mia. kr. Indbetalingerne er med andre ord stadig væsentligt større end udbetalingerne, og samtidig steg indbetalingerne markant mere end udbetalingerne – i alt steg de med hele 11,5 pct. i forhold til året inden. Til sammenligning steg udbetalingerne kun med 6,8 pct. Det er en sund udvikling, som betyder, at P+ fortsat vokser og er godt rustet til fremtiden. P+ fik ca. 5.000 nye medlemmer i løbet af året og havde ved udgangen af 2025 lige knap 125.000 medlemmer. Væksten kommer fortsat primært fra offentlige overenskomster, men også via private overenskomster, nye firmaaftaler og selvstændige. Netop selvstændige akademikere er en gruppe, som typisk ikke er så godt dækket, når det handler om forsikring og pension. Derfor er det en af de grupper, pensionskassen har ekstra fokus på at styrke værditilbuddene over for. P+ ønsker at være attraktiv for akademikere i alle dele af arbejdslivet, ligesom pensionskassen ønsker at være attraktiv for alle pensionerede medlemmer.

Medlemsdialog

Et af pensionskassens vigtigste pejlemærker er en høj medlemstilfredshed - det ligger i P+'s DNA som medlemsejet pensionskasse. Der gennemføres løbende tilfredshedsmålinger og medlemsundersøgelser, og P+ deltager i eksterne målinger, hvor pensionskassen bliver bedømt i forhold til resten af pensionsbranchen. Tilfredsheden er steget og er generelt høj.

Et andet fokuspunkt er, at pensionskassen gerne vil have så mange medlemmer som muligt til at tage stilling til, om deres pensionsordning, investeringsprofil og forsikringer passer til deres ønsker og individuelle situa-

tion. I 2025 loggede 19 pct. flere medlemmer ind på Min pension og tilpassede deres pensionsordning sammenlignet med året inden. Det er positivt, og en udvikling pensionskassen skal bygge videre på. Derfor gennemførte P+ i 2025 bl.a. en større medlemsundersøgelse med særligt fokus på de yngre generationer blandt medlemmerne. Undersøgelsen viste bl.a., at mange ønsker hjælp til at træffe beslutninger om deres pension, og P+ blev også klogere på, hvornår medlemmerne ønsker at blive kontaktet med proaktiv rådgivning.

Fleksibilitet med nye produkter

I april sidste år lancerede P+ et helt nyt produkt i form af P+ Fri Opsparing, som gør det muligt for betalende medlemmer at sætte en del af deres pensionsbidrag ind som frie midler – hvis det er skrevet ind i deres overenskomst. Dermed kan man nu som medlem hver måned spare op til fx et boligkøb eller til større fleksibilitet i arbejdslivet. Pengene bliver investeret til meget lave omkostninger, og medlemmet vælger selv, om pengene skal investeres med lav risiko i korte obligationer eller med høj risiko i globale aktier. I februar i år gik pensionskassen i luften med endnu et nyt produkt, da P+ Studiepension blev lanceret. Med P+ Studiepension kan studerende, der arbejder ved siden af studiet, sætte penge fra studiejobbet ind på en ratepension i P+. På den måde kan de sørge for en optimal fordeling af SU, løn og pension, og de får taget hul på pensionsopsparingen tidligt i livet.

P+ fortsat blandt de billigste

P+ har fokus på at levere den bedst mulige medlemsoplevelse og samtidig holde omkostningerne nede for fællesskabet. Pensionskassen har igennem en årrække investeret i både rådgivning og nye digitale løsninger, der gør det nemmere at være medlem. Investeringerne betyder, at de årlige administrationsomkostninger steg med 32 kr. i gennemsnit pr. medlem i 2025 sammenlignet med året inden. Dermed endte de samlede årlige administrationsomkostninger på 519 kr. i 2025, hvilket stadig er lavt i forhold til branchen.

Administrationsomkostningerne udgør kun en mindre del af omkostningerne, da det først og fremmest er investeringsomkostningerne, der har betydning for opsparingen. Pensionskassen havde allerede nogle af pensionsbranchens laveste investeringsomkostninger, der i 2025 faldt yderligere, og det betød, at den gennemsnitlige ÅOP endte på 0,63 pct. Det placerer P+ blandt de allerbilligste i pensionsbranchen, hvilket er yderst tilfredsstillende.

Afslutning

Afslutningsvis takkede Kåre Hahn Michelsen for et godt år – både til bestyrelsen, IDA og Djøf og ikke mindst medlemmerne. Trods geopolitisk uro og en turbulent start på 2026, står P+ stærkt med et afkast i toppen af pensionsbranchen, lave omkostninger og vækst i både formue og medlemsantal. Samlet set er P+ godt rustet til fremtidens udfordringer.

Godkendelse af årsrapport og bestyrelsens honorar

Kåre Hahn Michelsen indstillede, at generalforsamlingen godkendte årsrapporten, bestyrelsens honorarer og overførsel af årets resultat på 201 mio. kr. efter skat til egenkapitalen.

Dirigenten åbnede debatten, idet hun oplyste, at årsrapporten er skrevet under af bestyrelse og direktion, og revisor har givet den en blank påtegning.

Jette Vorstrup sagde, at det blev nævnt, at langt størstedelen af investeringerne forvaltes passivt efter et indeks og ville gerne vide, hvad det er for et indeks, der er tale om. Når der stadig gælder fravalgslisten, så følger investeringerne ikke det oprindelige indeks.

Lars Bo Bertram sagde, at det er korrekt, at P+ har en fravalgsliste over selskaber, der er udelukket fra investering, fx på grund af våbenproduktion, der overtræder konventioner. Når P+ sammensætter sin portefølje, vil disse selskaber ikke indgå. Det betyder, at man udvælger selskaber, så porteføljen ligner indekset mest muligt, men uden de udelukkede selskaber. Fravalgslisten har begrænset betydning for porteføljen, og denne fremgangsmåde anvender alle pensionskasser.

Poul Karlsen gav udtryk for, at han er et glad medlem af P+. Han fremhævede, at pensionskassen har en stor andel af investeringerne i Nordamerika - ca. en tredjedel - og påpegede, at selvom han generelt har stor tillid til P+'s beregninger, er han ikke helt tryk ved den store nordamerikanske eksponering. Han spurgte, hvad pensionskassen ville gøre for at nedbringe denne andel og øge hans tryk.

Kåre Hahn Michelsen takkede for spørgsmålet og sagde, at det er et spørgsmål, som pensionskassen diskuterer på jævnlig basis. Han forklarede, at USA fortsat er en vigtig drivkraft for vækst og innovation, og at det

historisk har været relativt attraktivt at have amerikanske aktier, og det er en af grundene til, at P+ fortsat har det. Han understregede, at det er vigtigt at skelne mellem det politiske og erhvervsmæssige USA, og at P+ har meget lidt eksponering mod det politiske i form af amerikanske statsobligationer og dollaren. Når der investeres i amerikanske aktier, afdækkes dollarrisikoen i høj grad. Han fremhævede den amerikanske tech-sektor som særlig stærk sammenlignet med Europa.

Pelle Jandrup fremhævede sin mangeårige interesse for udviklingslande og oplyste, at han ofte rejser til Afrika. Han bemærkede, at der er stor aktivitet i lande som Tanzania og Uganda og påpegede, at det er hans fornemmelse, at det primært er Kina, der driver udviklingen. Han efterlyste, at P+ ser nærmere på investeringer i disse lande, da passivitet kan øge Kinas indflydelse på fremtidens globale udvikling.

Kåre Hahn Michelsen svarede, at P+ løbende vurderer investeringer i det globale syd, men at disse økonomier er små og derfor udgør en begrænset del af porteføljen. Der investeres både i børsnoterede og ikke-børsnoterede aktiver, men den politiske risiko er fortsat betydelig i mange af disse lande. Derfor fastholdes en forsigtig tilgang, og andelen af investeringer forbliver begrænset for nu.

Pelle Jandrup gav udtryk for, at han mente svaret var for uforpligtende. Han påpegede, at manglende investeringer medfører, at unge afrikanere ikke kan finde arbejde i deres hjemlande, hvilket skaber problemer i form af øget immigration. Han opfordrede til, at investeringerne øges for at skabe arbejdspladser, så de unge kan blive i deres hjemlande.

Christian Ege støttede Pelle Jandrups budskab og udtrykte samtidig forståelse for P+'s holdning, for så vidt angår risikoen ved investering i det globale syd. Han mente, at P+ bør forklare, hvorfor pensionskassen ikke investerer mere – specielt i Afrika – og selv hvis konklusionen bliver forsigtig, må man ikke ignorere investeringsmulighederne i området, da de ellers overlades til Kina.

Lars Bo Bertram udtrykte personlig sympati for opfordringen til mere investering i det globale syd og sagde, at han i sit daglige virke ikke laver andet end at investere i det område. Han fremhævede, at Danmark trods sin størrelse er en betydelig investor på området og påpegede, at Danmark stadig investerer aktivt, selvom flere andre lande har trukket sig. Han understregede vigtigheden af investeringer for at skabe en privat og offentlig sektor samt skatteindtægter og erhvervsliv. Han sagde afslutningsvist, at både han selv og pensionskassen har fokus på området.

Da der ikke var flere talere, konstaterede **dirigenten**, at beretningen var taget til efterretning.

Dirigenten satte godkendelse af årsrapport 2025, der skulle godkendes med simpelt flertal, til afstemning. 3.169 stemte for godkendelse af årsrapport 2025, 25 stemte imod og 149 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at årsrapport 2025 blev godkendt.

Pkt. 3: Forelæggelse af bestyrelsens honorar for igangværende år

Dirigenten satte godkendelse af bestyrelsens honorar for igangværende år, der skulle godkendes med simpelt flertal, til afstemning. 2.428 stemte for godkendelse af bestyrelsens honorar for igangværende år, 81 stemte imod og 204 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at bestyrelsens honorar for igangværende år blev godkendt.

Pkt. 4: Beslutning om fordeling af overskud i henhold til den godkendte årsrapport

Dirigenten satte overførsel af årets overskud på 201 mio. kr. efter skat til egenkapitalen, der skulle godkendes med simpelt flertal, til afstemning. 3.471 stemte for godkendelse af overførsel af årets overskud, 28 stemte imod og 222 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at overførsel af årets overskud på 201 mio. kr. efter skat til egenkapitalen blev godkendt.

Pkt. 5: Forslag fra medlemmer af pensionskassen

Dirigenten oplyste, at medlemmer af pensionskassen havde fremsat 5 forslag.

Pkt. 5.1: Styrkelse af sagkyndighed og medlemsindflydelse ved valg til bestyrelsen

Dirigenten oplyste, at forslaget handler om en ændring af vedtægten, så antallet af bestyrelsesmedlemmer øges fra 7 til 9, at bestyrelsen skal indstille et særligt sagkyndigt medlem af revisionsudvalget, og at bestyrelsen ikke længere skal indstille kandidater til de medlemsvalgte pladser i bestyrelsen.

Dirigenten gav ordet til Niels Thygesen på vegne forslagsstillerne.

Niels Thygesen motiverede forslaget, der havde til formål at styrke medlemsdemokratiet i P+ ved, at alle kandidater til bestyrelsen fremover skal opstilles af medlemmerne og ikke af den siddende bestyrelse. De siddende bestyrelsesmedlemmer vil stadig kunne genopstille, men på lige vilkår med alle andre kandidater. Den nuværende model opleves som lukket og selvsupplerende, hvor bestyrelsen har en klar fordel, og det hæmmer både demokrati og mangfoldighed i bestyrelsen. Ændringen vil give medlemmerne reel indflydelse på bestyrelsens sammensætning og bidrage til større forskellighed i de baggrunde og kvalifikationer, som er repræsenteret i bestyrelsen, i overensstemmelse med Finanstilsynets anbefalinger.

Niels Thygesen sagde desuden, at bestyrelsen har tilkendegivet, at dens opstilling af kandidater til de fire medlemsvalgte pladser er nødvendig for at sikre de nødvendige kompetencer i bestyrelsen. Han sagde, at lovgivningens krav til et særligt sagkyndigt medlem kan klares ved, at der særskilt opstilles og vælges både formand og revisionskyndigt medlem. Herudover vælges fem medlemmer blandt medlemsskaren og 2 repræsentanter udpeget af hhv. Djøf og IDA. Dette vil skabe større sikkerhed for, at P+ altid opfylder Finanstilsynets krav til bestyrelsens kollektive viden og erfaring. For at sikre, at der fortsat er et lige antal menige bestyrelsesmedlemmer, er det nødvendigt at øge antallet af medlemsvalgte bestyrelsesmedlemmer fra 4 til 5, hvilket giver en bestyrelse på 9 medlemmer, som stadig er i den lave ende af bestyrelsesstørrelser i andre danske pensionskasser. Han opfordrede afslutningsvist til, at man stemte for forslaget for at sende et klart signal om, at der findes en bedre og mere demokratisk måde at opstille kandidater til bestyrelsen på.

Dirigenten takkede Niels Thygesen og gav ordet til Lars Bo Bertram.

Lars Bo Bertram takkede for forslaget og understregede, at medlemsdemokrati er en hjørnesten i P+. Han fremhævede, at medlemmerne allerede har stor indflydelse, da de vælger flertallet af bestyrelsesmedlemmer, og desuden godkender formanden. Bestyrelsen mener, at balancen mellem medlemsvalgte og udpegede medlemmer er god, og at 7 medlemmer sikrer effektivitet og holder omkostningerne nede. Han påpegede, at den nuværende struktur følger anbefalingerne for god selskabsledelse og anbefalingerne for god og effektiv selskabsledelse for arbejdsmarkedspensioner, hvor bestyrelsens størrelse bør begrænses til det nødvendige – typisk maksimalt 7 medlemmer. Hvis forslaget vedtages, vil P+ ikke længere leve op til anbefalingerne. Han understregede, at pensionskassen er underlagt strenge krav fra myndighederne, bl.a. til bestyrelsens kompetencer og erfaring. Bestyrelsen indstiller kandidater for at sikre stabilitet, kontinuitet og de nødvendige kvalifikationer, som den er forpligtet til ifølge lovgivningen, og bestyrelsen er af den opfattelse, at den nuværende model giver medlemmerne afgørende indflydelse og sikrer en effektiv og kompetent bestyrelse. Derfor kan bestyrelsen ikke støtte forslaget.

Dirigenten åbnede debatten.

Rosa Vikingsdottir oplyste, at hun stillede op til bestyrelsen ved seneste valg, men ikke blev valgt. Hun påpegede, at bestyrelsens kandidater har en fordel, og ikke kun fordi medlemmerne kender dem, og de anbefales af den siddende bestyrelse, men også fordi, at der ved deres navn står, at de er indstillet af bestyrelsen. Hun sagde, at det ikke er gjort med dårlige intentioner. Det er menneskeligt at stole på dem, man kender, men det giver en skævhed i valget. Hun støttede forslaget, da det vil give alle kandidater samme mulighed.

Henrik Schilder sagde, at han normalt bakker op om bestyrelsens arbejde og har tillid til dens økonomiske resultater. Han udtrykte bekymring over, at der sidste år var fejl i afstemningen om en regulativændring, og at der i år blev stillet spørgsmål ved lovligheden af generalforsamlingen pga. for sen offentliggørelse af årsrapporten. Han påpegede, at der skal være styr på pensionsjuraen, og at han derfor anbefalede, at man

stemte for forslaget, så der kunne komme en person med indgående kendskab til pensionsjura i bestyrelsen. Bestyrelsen skal sørge for et godt afkast, men det er ikke nok.

Søren Vang Fischer sagde, at han følte sig forpligtet til at møde op, da han har erfaring inden for området. Han har tidligere siddet i DIP's bestyrelse, som var en lille bestyrelse på fem medlemmer, og det kunne derfor være svært at finde de rette kompetencer. Han var også en del af overgangsbestyrelsen efter fusionen til P+, og det var en stor bestyrelse, som efter hans mening ikke var en velfungerende bestyrelse. Han mener, at en bestyrelse på syv medlemmer er optimal. Med hensyn til kompetencer er det efter hans mening vigtigst med kompetencer inden for investering og matematik, selvom det ikke er et lovgivningskrav. Sådant en person er ikke nem at finde, og derfor sørger bestyrelsen for at indstille en kandidat med de kompetencer. Hvis man overlader valget til medlemmerne, er det ikke sikkert, at de rette kompetencer bliver valgt. Han understregede, at kontinuitet er vigtigt, men at der er genvælgsregler i P+, så ingen kan sidde uendeligt i bestyrelsen. Han anbefalede, at man ikke stemte for forslaget.

Nina Bjørner argumenterede for at stemme for forslaget og fremhævede, at det er problematisk, når en bestyrelse bliver selvsupplerende. Hun anerkendte bestyrelsens fokus på at sikre relevante kompetencer, og påpegede samtidig, at nye bestyrelsesmedlemmer får et tilrettelagt forløb med et grundkursus, hvilket bør være tilstrækkeligt. Hun sagde afslutningsvist, at diversitet og lige adgang til at stille op til bestyrelsen er sundt.

Pelle Jandrup udtrykte sin støtte til forslaget og sagde, at han grundlæggende er imod selvsupplerende systemer, da det ofte fører til 'indavl' – altså at det er de samme mennesker, der besætter posterne. Han trak paralleller til Afrika, hvor regeringssystemer favoriserer bestemte kandidater, hvilket har medført uro. Han understregede, at Danmark er et fornuftigt land, men advarede imod strukturer, der favoriserer bestemte personer, og derfor støttede han forslaget.

Michele Fejø udtrykte opbakning til bestyrelsen. Hun synes ikke, at forslaget er godt, selvom medlemsdemokrati kan lyde sympatisk. Hun refererede til Platons kritik af demokratiet, hvor man risikerer, at demagogi fører til, at ukyndige personer får ansvar. Hun mente, at man skal være ydmyg ift. kompleksiteten i at styre investeringer i en pensionskasse, og at man derfor skal holde fast i de nødvendige kvalifikationer. Hun ville ikke stemme for forslaget og opfordrede til, at andre heller ikke gjorde det.

Ase Kogsbøll kaldte forslaget for grøn politisk varetægelse. Hun understregede, at medlemmerne skulle være opmærksomme på, hvad de faktisk stemmer om. Hun henviste til fusionen mellem DIP og JØP, hvor Finanstilsynet godkendte den eksisterende vedtægt og valgreglerne, og det skulle man passe på med at lave om på. Hun sagde, at kompetencer og engagement blandt bestyrelsesmedlemmerne er afgørende for at undgå alvorlige fejl.

Sara Vergo oplyste, at hun er formand for Djøf og talte på vegne af både Djøf's og IDA's hovedbestyrelser, som har drøftet forslaget grundigt. Mange af deres medlemmer er tvunget ind i P+, og de føler derfor et stort ansvar for, at medlemmernes penge forvaltes klogt. Hun understregede, at bestyrelsen skal have en bred kompetenceprofil, da det er en milliardforretning at drive en pensionskasse. Hun pegede på, at den siddende bestyrelse er divers – både ift. kompetencer og værdimæssige profiler, hvilket er det helt centrale. Hun opfordrede til, at man ikke stemte for forslaget.

Christian Ramon spurgte ind til problemstillingen ved at øge bestyrelsen fra syv til ni medlemmer. Han mener, at syv medlemmer er en relativt lille bestyrelse sammenlignet med andre, han har erfaring med, og han kunne ikke se, hvordan to ekstra medlemmer ville gøre bestyrelsen mindre effektiv. Han pegede på, at kompetencer også kan tilføres bestyrelsen gennem administrationen, så bestyrelsen kan træffe de bedst mulige beslutninger.

Lars Bo Bertram takkede for indlæggene og sagde, at han synes, at bestyrelsen har en bred sammensætning – både ift. kompetencer og holdninger. Der er medlemmer med erfaring inden for revision, investering, grønne områder og menneskerettigheder, og bestyrelsen afspejler dermed medlemskredsens bredde. Han påpegede, at bestyrelsen er kønsmæssigt balanceret med 4 kvinder og 3 mænd. Han understregede, at bestyrelsen ikke er selvsupplerende, da bestyrelsesmedlemmerne vælges af medlemmerne selv. Hvis man er uenig, kan man stemme på en anden kandidat. Han sagde afslutningsvist, at bestyrelsen fungerer rigtig godt.

Niels Thygesen understregede, at det ikke er anbefalingen fra myndighedernes side, at der er fagekspertise i bestyrelsen, da pensionskassen har kompetente medarbejdere til at betjene og rådgive bestyrelsen. Det er ikke anbefalet, at alle kompetencer ligger i bestyrelsen, som skal kunne overvåge, hvad der sker i administrationen. Han sagde, at valgreglerne varierer i pensionskasserne, og de er alle lovlige. Finanstilsynet har udtalt sig om særligt arbejdsmarkedspensionskasser, hvor der skal kunne vælges almindelige medlemmer. En pensionskasses bestyrelse skal ikke betragtes som en erhvervsbestyrelse, og man skal ikke være uddannet på CBS for at kunne blive valgt ind i sin pensionskasses bestyrelse. Slutteligt udtrykte han forundring over, at formanden for Djøf gik på talerstolen og lagde pres på medlemmerne ift., hvad de skal stemme til et forslag i P+'s medlemsdemokrati.

Dirigenten satte forslaget, som skulle vedtages med kvalificeret flertal, til afstemning. 1.266 stemte for vedtagelse af forslaget, 2.297 stemte imod, og 144 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om styrkelse af sagkyndighed og medlemsindflydelse ved valg til bestyrelsen blev forkastet.

Pkt. 5.2: Ny investeringsstrategi uden politiske agendaer

Dirigenten oplyste, at forslaget opfordrede bestyrelsen til at oprette en ny valgmulighed, hvor de eksisterende fravalgsmuligheder ikke er gældende. Hun oplyste endvidere, at bestyrelsen ikke støtter forslaget.

Dirigenten gav ordet til Jette Vorstrup på vegne af forslagsstillerne.

Jette Vorstrup motiverede forslaget, idet hun indledte med at understrege, at pensionskassens primære formål er at sikre det bedst mulige afkast for medlemmerne. Andre formål bør kun forfølges, hvis det ikke går ud over afkastet, og hvis medlemmerne selv har valgt det. Hun kritiserede, at alle medlemmer af P+ i dag er underlagt omfattende fravalgslister, som afspejler den rød/grønne bestyrelses ønsker, fx udelukkelse af investeringer i olie og gas, selvom disse aktier er steget markant de seneste år. Våbenaktier har pensionskassen blødt lidt op på, men det skulle der, efter hendes mening, allerede have været investeret i, da Rusland invaderede Krim i 2014. Hun nævnte ligeledes, at der ikke længere investeres i Israel, hvilket efter hendes mening skyldes indflydelse fra antisemitiske medlemmer på trods af, at Israel er det eneste demokratiske land i Mellemøsten.

Jette Vorstrup fortsatte sin kritik af fravalgslisterne, idet hun sagde, at pensionskassen har undladt at investere i Elbit, som har haft stor værdistigning, mens pensionskassen investerer i banker fra andre mellemøstlige lande, der giver lån til olie- og gasindustrien og finansierer våben. Hun pegede på, at grønne aktier er faldet meget i værdi over de seneste fem år, og at hun og Åse Kogsbøll i flere år har kæmpet for mindre restriktive investeringsrammer og ifølge økonomerne bedre afkastmuligheder. Hun oplyste, at P+ i 2020 havde lovet at oprette en indekspulje med passiv forvaltning uden fravalgslister. Hun udtrykte slutteligt mistillid til, at det nogensinde sker.

Dirigenten takkede Jette Vorstrup og gav ordet til Lars Bo Bertram.

Lars Bo Bertram takkede for forslaget og understregede, at P+ som medlemsejet pensionskasse har et ansvar for både afkast og rammer, der balancerer valgfrihed, fleksibilitet og lave omkostninger. Bestyrelsen vurderer jævnlige behovet for fleksibilitet, herunder muligheden for investeringsprofiler uden fravalg. Han afviste, at de nuværende fravalgslister har haft negativ betydning for afkastet - tværtimod har fravalget haft en lille positiv effekt på afkastet de seneste tre år. P+ tilbyder allerede mange investeringsmuligheder, og bestyrelsen mener ikke, at udviklingen af en investeringsprofil uden fravalg står mål med de omkostninger og den øgede kompleksitet, som det vil medføre. Han sagde endvidere, at det vil kræve en omlægning af investeringsstrategien, og en investeringsstrategi uden fravalg er ikke forenelig med pensionskassens overordnede politik for ansvarlige investeringer, der bl.a. bygger på tidligere generalforsamlingsbeslutninger. Forslaget vil påvirke alle medlemmer med gennemsnitsrente, som vil opleve, at beslutninger, som de måske selv har været med til at vedtage på tidligere generalforsamlinger, vil blive rullet tilbage, hvis forslaget vedtages. Bestyrelsen lytter til medlemmernes forskellige holdninger og gennemfører medlemsundersøgelser, der bruges som input, når der skal lægges en linje, som flest muligt medlemmer kan se sig selv i. Bestyrelsen mener samlet set, at pensionskassen har en fornuftig balance mellem valgfrihed og omkostninger, og derfor kan bestyrelsen ikke støtte forslaget.

Dirigenten åbnede debatten.

Johan Vedel sagde, at der ikke findes investeringer uden politiske agendaer, og at såkaldte neutrale investeringer ikke findes. Han sagde, at den foreslåede investeringsstrategi på kort sigt vil favorisere virksomheder med svag bæredygtighed og militære investeringer, men på længere sigt vil det medføre betydelige økonomiske risici, da sådanne virksomheder vil blive pålagt ekstra udgifter til betaling for skade på omgivelserne m.m. Derudover vil de miste kundegrundlag, da kunder vil efterspørge ansvarlighed og bæredygtig produkter. Derfor støttede han ikke forslaget.

Grith Poulsen takkede for forslaget og sagde, at man kan diskutere længe, hvorvidt grønne eller andre etiske investeringer giver et bedre afkast og bemærkede, at bæredygtighedspuljer sidste år gav et lavere afkast end andre puljer, men hun pointerede, at fremtiden er usikker. Hun sagde, at mange medlemmer ikke selv har valgt P+, men er medlemmer, fordi de er offentligt ansatte. Det er vigtigt at respektere forskellige synspunkter og sikre plads til flere investeringsmuligheder, så alle kan se sig selv i pensionsordningen. Det var hendes opfattelse, at pladsen til at være 'anderledes' end flertallet var blevet mindre, og hun opfordrede til, at der laves flere puljer med plads til forskellighed.

Christian Ege sagde, at forslaget om større investeringsfrihed fremstår som meget modsætningsfyldt. Det bliver fremstillet som et initiativ til større frihed til forskellighed til medlemmerne, men samtidig vil han og andre pensionister med gennemsnitsrente blive tvunget ind i produktet. Han undrede sig over, at hensyn til fremtidens generationer bliver opfattet som politisk eller aktivistisk, da det burde være et helt almindeligt menneskeligt hensyn.

Ketilbjørn Hertz sagde, at han støtter forslaget og argumenterede for, at det hverken er særlig dyrt eller administrativt tungt at tilføje endnu en investeringspulje. Han påpegede, at administration af fravalgslisten også koster penge, men at konventionsstridige investeringer naturligvis skal fravælges. Ifølge ham handler den foreslåede investeringsstrategi ikke om at vælge uansvarlige investeringer, men om at undgå politiske fravalg og i stedet fokusere på afkastet. Forslaget ville efter hans opfattelse ikke føre til lavere afkast, da bestyrelsen stadig skal sikre den bedst mulige investering. Til slut sagde han, at hensynet til jordklodens fremtid er et politisk synspunkt, der ikke skal føres af P+. Han støttede forslaget.

Ase Kogsbøll argumenterede for, at formandens bemærkning om, at fravalg de seneste tre år har haft en lille positiv effekt på afkastet ikke gav mening, da investering er langsigtet. Hun påpegede, at problemet med manglende investeringsmuligheder uden fravalgslisten har været kendt siden 2019, hvor der første gang blev gjort opmærksom på det. Hun er af den opfattelse, at bestyrelsen bør tage ansvar og finde en løsning – også for dem med et gennemsnitsrenteprodukt. Hun mente ikke, at generalforsamlingen er repræsentativ ift. at vedtage en politik. Hun henviste til medlemsundersøgelser, der viser, at mange gerne vil have en investeringsmulighed uden fravalgslisten.

Torkil Groving oplyste, at han kom fra Djøf Senior, hvor der også arbejdes med den grønne dagsorden. Han sagde, at verden står i en situation, hvor det er svært for de politiske ledere at følge op på Paris-aftalen, ligesom COP30 i Brasilien heller ikke førte til de ønskede resultater, bl.a. fordi USA har trukket sig fra aftalen, og en række oliestater har modarbejdet den grønne omstilling. Han påpegede, at Kina nu står stærkt inden for den grønne omstilling, især i det globale syd, mens EU ikke har markeret sig tilstrækkeligt. Han understregede, at bæredygtighed er afgørende for fremtiden og samfundets funktion. Han roste P+ for at prioritere ansvarlige og bæredygtige investeringer og udtrykte stolthed over at være medlem af pensionskassen. Ifølge ham viser medlemsundersøgelserne opbakning til de beslutninger, der tages på generalforsamlingerne, hvilket afspejler medlemsdemokratiet i P+.

Jette Vorstrup sagde, at fravalgslisten bliver længere og længere - uden medlemsinddragelse, selvom mange har en tvungen pensionsordning, hvor der burde tages hensyn. Hun stillede spørgsmål ved bestyrelsens påstand om, at fravalg har givet et lille plus på afkastet, da man kun ser på en treårig periode. Man burde kunne ændre puljestrukturen, så den efterlyste pulje kunne blive en mulighed for medlemmerne. Hun sagde, at der var brugt penge på nye tiltag, bl.a. for studerende og frie midler, samt andre omkostninger til den grønne dagsorden, som kunne være sparet og dermed give en billigere administration.

Rune Jensen takkede forslagsstillerne for et godt forslag. Han kritiserede bestyrelsen for at lade politiske holdninger påvirke investeringsstrategien, hvilket ifølge ham går ud over afkastet. Han udtrykte bekymring over støtte til grønne projekter og udviklingshjælp, samt hvad han opfattede som politiske tendenser blandt medlemmerne. Han mente, at en neutral investeringsstrategi er det mest ansvarlige valg.

Dirigenten satte forslaget, som skulle vedtages med simpelt flertal, til afstemning. 1.148 stemte for vedtagelse af forslaget, 2.505 stemte imod og 64 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om en ny investeringsstrategi uden politiske agendaer blev forkastet.

Pkt. 5.3: Fremme af investeringer i den grønne omstilling

Dirigenten oplyste, at forslaget omhandlede, at P+ inden udgangen af 2026 skal offentliggøre, hvordan pensionskassen vil udnytte sin samfundsmæssige position til at fremme investeringer i den grønne omstilling samt årligt redegøre for de gennemførte tiltag.

Dirigenten gav ordet til Nicoline Ahmt på vegne af forslagsstillerne, idet hun oplyste at bestyrelsen støtter forslaget.

Nicoline Ahmt sagde, at en pensionskasse som P+ har stor indflydelse, da pensionskassen forvalter mange penge på vegne af medlemmerne, og det er vigtigt, at der arbejdes ansvarligt og bæredygtigt. Forslaget dikterer ikke specifikt, hvilke initiativer P+ skal tage, det overlades til bestyrelsen at planlægge og rapportere, så medlemmerne kan følge med i arbejdet. Hun nævnte flere mulige initiativer, såsom at støtte danske klimamål, kræve bedre vilkår for grøn omstilling og samarbejde med andre organisationer og internationale aktører. Hun opfordrede medlemmerne at stemme for forslaget, så P+ bliver en mere aktiv og synlig fortaler for en ansvarlig klimapolitik.

Dirigenten takkede Nicoline Ahmt og gav ordet til Lars Bo Bertram.

Lars Bo Bertram forklarede, at P+ fokuserer meget på klimaet og den grønne omstilling i sit arbejde med ansvarlige investeringer. Klimaforandringer udgør store finansielle risici, men den grønne omstilling giver samtidig nye investeringsmuligheder. P+ bruger sin politiske indflydelse til at varetage medlemmernes interesser, bl.a. via internationale investorsamarbejder og gennem dialog med politiske beslutningstagere både nationalt og internationalt. Han henviste til pensionskassens Rapport om samfundsansvar for yderligere information. Der rapporteres åbent om klimainsats og samfundsansvar på pensionskassens hjemmeside og i årsrapporten, og han sagde, at bestyrelsen støtter forslaget om at fortsætte dette arbejde og gøre det endnu tydeligere.

Dirigenten åbnede debatten.

Jette Vorstrup gav udtryk for, at hun savnede et svar fra bestyrelsen på, hvordan grønne investeringer og fravalg har givet et bedre afkast. Hun sagde, at hun ikke er medlem af en NGO eller et politisk parti, og at en pensionskasse ikke er et sted, hvor man skal dyrke politik. Hun påpegede, at generalforsamlingsbeslutningerne ikke er repræsentative for hele medlemsgruppen, da kun en lille del stemmer. Hun kritiserede, at pensionskassen forfølger politiske agendaer og nævnte et eksempel fra P1 Debat om musikterapi på hospitaler i stedet for lattergas for at spare CO2, og at dette er et eksempel på, at man er gået for langt med bæredygtighedsdagsordenen.

Marcus Sand gav udtryk for, at han synes, at det er vigtigt med klimarapporter, men fokus på bæredygtighed i P+ skal afspejle antallet af medlemmer, der har valgt at investere bæredygtigt. Han mener, at indsatsen skal vægtes ud fra medlemmernes ønsker og foreslog, at man kunne lave en meningsmåling blandt dem, der prioriterer bæredygtighed i deres pension. På den måde kan ressourcer til bæredygtige initiativer tilpasses det reelle engagement fra medlemmerne.

Grith Poulsen var af den opfattelse, at P+ kommunikerer for ensidigt om pensionskassens bæredygtighedsindsats. Hun sagde, at det for hende var bæredygtigt at investere massivt i oprustningen i Danmark pga. den situation, vi befinder os i lige nu. Og med hensyn til grønne tiltag er der mange muligheder, der ikke inkluderer fravalgslister. Hun mente, at det er problematisk at bruge mange ressourcer på den valgte tilgang til bæredygtighed, når der er uenighed om metoden.

Christopher Arzrouni sagde, at han er interesseret i langsigtet investering og ønskede at få afklaret, om investeringer i grøn omstilling og grøn energi også omfatter atomkraft og virksomheder, der arbejder med dette. Hvis det er tilfældet, viser det, at forslaget bygger på seriøs, langsigtet tænkning. Hvis det omvendt ikke er tilfældet, viser det ifølge ham, at forslaget blot følger en trend eller skjuler en anden dagsorden. Han

opfordrede ledelsen og forslagsstillerne til at svare på, om investeringer i virksomheder, der er engageret i produktion af atomkraft, udelukkes.

Michael Danielsen sagde, at han ligesom alle andre ønsker at stoppe klimaforandringer. Han kan dog ikke støtte forslaget, da debatten og argumenterne bag primært er politiske og ikke investeringsmæssige. Han understregede, at han er medlem af P+ for at få en god pension og ikke for at være del af en politisk organisation. Han syntes, at der blev lagt for lidt vægt på de investeringsmæssige fordele, og at grønne investeringer generelt ikke har givet et fantastisk afkast indtil videre.

Jakob Thrane Ibsen sagde, at han som forslagsstiller ønsker at fokusere på det langsigtede perspektiv i investeringer, hvor man ikke ser bort fra bredere sociale og politiske hensyn. Klimaforandringer kan føre til store omkostninger, og derfor bør langsigtede investeringer tage hensyn til sådanne risici. Spørgsmålet om atomkraft indgår ikke i forslaget og må afgøres af bestyrelsen.

Charlotte Høyberg Holm sagde, at en neutral investeringspolitik i realiteten ikke er neutral, da olie har en stor indflydelse på verdensøkonomien og skibstransporten. Hun mener ikke, at det giver mening at adskille økonomi fra grøn omstilling, bæredygtighed og biodiversitet, da vi er afhængige af planetens velbefindende for at kunne udvikle os som samfund. Hun opfordrede til ansvarlige investeringer, hvor man vælger planeten til og sagde, at hun støtter forslaget, fordi det handler om at beskytte ressourcerne for nuværende og kommende generationer.

Johan Vedel understregede, at der ikke findes neutrale investeringer, da alle investeringer påvirker og styrker noget bestemt. Han sagde, at man ikke kan lave en neutral investeringspulje – man tager stilling, hver gang man investerer, og det har konsekvenser.

Ketilbjørn Hertz mente, at debatten om investeringsstrategi i pensionskassen handlede meget om, om den skulle være politisk neutral eller ej. Han foreslog, at man i stedet kalder strategien upolitisk, hvis man ikke bryder sig om begrebet neutral. Ifølge ham skal investeringer først og fremmest give et godt langsigtet afkast, og hvis olie ikke giver et godt afkast, skal man ikke investere i det. Han kunne ikke støtte forslaget, da han mente, at baggrunden for forslaget var politisk. Slutteligt sagde han, at han mente, at de medlemmer, der aktivt vælger bæredygtige investeringer, selv skal betale for de ekstra omkostninger, mens der bør være en upolitisk pulje for dem, der ikke ønsker at engagere sig i dette.

Emil Sloth roste debatten og omtalte forslaget som forsigtigt, da det handler om, at bestyrelsen skal komme med en plan for, hvordan man vil satse mere på grønne investeringer – uden at det skal være en markant øget satsning, men i stedet forskellige muligheder for investering. Han sagde, at pensionselskaberne i Danmark har store økonomiske muskler, som ikke udnyttes nok til at skabe forandring. Han fandt det mere fordelagtigt, hvis pensionsmidlerne blev investeret i danske projekter som solceller eller skybrudssikring, hvilket både skaber arbejdspladser og giver landet en førerposition fremfor, at pengene investeres i udenlandske aktier.

Christian Ege pointerede, at forslaget handler om at fremme den grønne omstilling generelt og ikke om bestemte energiteknologier som vind, sol eller atomkraft. Man skal ikke udelukke atomkraft på langt sigt, men de nuværende teknologier er for dyre, tager for lang tid at bygge og er ikke fleksible nok til at supplere vind og sol. Klimakrisen kræver hurtig handling.

Kåre Hahn Michelsen sagde, at han havde tre specifikke emner, som han ville adressere. For det første præciserede han, at P+ aldrig har fravalgt atomkraft generelt, men kun enkelte selskaber relateret til spredning af atomvåben. P+ har investeringer i flere forsyningsselskaber, der driver atomkraft til strømproduktion, men ingen direkte investeringer i atomkraftværker. For det andet forklarede han, at effekten af fravalg af aktier har været meget lille – et par basispunkter, altså næsten usynligt, og det har faktisk været et lille plus de seneste tre år. Til sidst understregede han, at forslaget ikke handler om at lave konkrete grønne investeringer, men om at bidrage til debatten om grøn omstilling, fx energi-øer, hvor P+ deltager som samfundsaktør og svarer på, hvad der skal til for at P+ vil investere i sådanne projekter.

Nicoline Ahmt udtrykte tilfredshed med, at bestyrelsen allerede er i gang og støtter op om at forpligte sig til forslaget. Hun understregede, at forslaget ikke kun handler om at afrapportere, men også om at tage konkret handling og fremme den grønne omstilling. Klimaforandringer er relevante for pensionskasser, fordi klimaet vil påvirke fremtidens pensioner. Hun opfordrede til, at forslaget blev stemt igennem.

Dirigenten satte punktet, som skulle vedtages med simpelt flertal, til afstemning. 2.489 stemte for vedtagelse af forslaget, 1.162 stemte imod og 45 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om at fremme investeringer i den grønne omstilling blev vedtaget.

Pkt. 5.4: Afvikling af investeringer i selskaber opført på FN's liste over virksomheder, der understøtter de ulovlige israelske bosættelser

Dirigenten oplyste, at forslaget omhandlede, at pensionskassen skal afvikle sine investeringer i selskaber opført på FN's liste over virksomheder, der understøtter de ulovlige bosættelser i Israel. Hun oplyste, at forslaget skulle vedtages med simpelt flertal, og at bestyrelsen ikke støttede ikke forslaget.

Dirigenten gav ordet til Morten Stig Pedersen.

Morten Stig Pedersen motiverede forslaget, idet han fremhævede, at forslaget er vigtigt for P+'s fokus på ansvarlige investeringer, og han henviste til FN's dokumentation af drab, angreb og tvangsfordrivelse af palæstinenserne. FN's internationale domstol har slået fast, at bosættelserne er ulovlige, men bosættelserne belønnes stadig af den israelske regering. P+ investerer i virksomheder som Airbnb, Booking.com og Expedia, der er opført på FN's sorte liste over selskaber med aktiviteter i de ulovlige bosættelser. Disse investeringer anses for at indebære folkeretlige og menneskeretlige risici og burde ikke være i overensstemmelse med P+'s politik for ansvarlige investeringer, som bygger på internationale normer. Han understregede, at det drejer sig om under 1 pct. af P+'s aktieportefølje, og at en omlægning vil bringe P+ i overensstemmelse med FN's retningslinjer.

Dirigenten takkede Morten Stig Pedersen og gav ordet til Lars Bo Bertram.

Lars Bo Bertram takkede for forslaget og understregede, at konflikten mellem Israel og Palæstina er dybt ulykkelig og optager mange medlemmer. P+ tager de israelske bosættelser på Vestbredden alvorligt og har allerede fravalgt flere selskaber som følge af deres involvering. P+ bruger FN's liste som et vigtigt værktøj og har investeringer i fire selskaber fra listens 158 selskaber, nemlig Airbnb, Expedia, Booking.com og Forsun, der alle er på pensionskassens observationsliste. Bestyrelsen mener dog ikke, at FN-listen bør afgøre fravalg alene, da den både opdateres med store forsinkelser og til tider er inkonsistent. Desuden kan selskaberne være fanget i politiske dilemmaer, fx amerikanske anti-boycotlove, som er situationen for de tre nævnte amerikanske selskaber, der reelt forhindrer dem i at afskære sig fra at have forretningsaktiviteter på Vestbredden. Bestyrelsen vurderer, at den nuværende strategi med kritisk dialog og løbende monitorering er den bedste løsning, og de støtter derfor ikke forslaget om automatisk fravalg af selskaber på FN's liste. Medlemmer kan allerede undgå disse selskaber gennem P+ Bæredygtig. Bestyrelsen vil fortsat følge udviklingen og tilpasse sig nye oplysninger.

Dirigenten åbnede debatten.

Nina Bjørner sagde, at det havde været passende, hvis bestyrelsen havde præsenteret sig med navne, da hun mener, at det er vigtigt at vide, hvem de er. Hun satte spørgsmålstegn ved, hvem bestyrelsen egentlig er enig med, når de ikke støtter forslaget, der omhandler ulovlige israelske bosættelser. Det er ikke bare en konflikt eller en ulykkelig situation, men derimod ulovligheder. Hun sagde, at dialogen med virksomhederne på FN's liste – Airbnb, Booking.com og Expedia – virker nyttesløs, da de fortsat er på listen år efter år. Hun roste forslagsstillerne af forslag 5.2 for at fremhæve, at ulovligheder ikke kan accepteres og konkluderede dermed, at P+'s medlemmer ikke ønsker at støtte ulovligheder. Hun anbefalede at stemme for forslaget og opfordrede bestyrelsen til at overveje, om dialogen med virksomhederne stadigvæk er en mulighed, eller man skal sige, den er udsigtsløs, hvis forslaget ikke vedtages.

Emma Gundersen understregede vigtigheden af, at P+ har et bredt investeringsunivers, der tager højde for medlemmernes forskellige holdninger. Hun udtrykte tillid til dem, der forvalter pensionskassens midler, men mente samtidig, at der skal være klare minimumskrav for, hvad man tillader at investere i. Hun argumenterede for, at man som absolut minimum bør følge anbefalinger fra internationale institutioner, især når disse har påvist ulovligheder, som fx FN's liste over virksomheder med aktiviteter i de besatte områder og Den Internationale Domstols vurdering af bosættelserne på Vestbredden. Hun støttede derfor forslaget og opfordrede til at lytte til eksperter og internationale organer, især i en tid med globale konflikter og usikkerhed.

Hun mente, det er et fælles ansvar at sige nej til krigsforbrydelser og menneskerettighedskrænkelser og ikke kun et individuelt valg gennem en investeringsprofil.

Mohammad Abu Haniyeh udtrykte frustration over, at der investeres i virksomheder, der ifølge ham, bidrager til destruktive aktiviteter som våbenindustrien. Han understregede, at hans motivation som ingeniør er at bygge og forbedre verden, og han håbede, at P+'s mange akademikere har samme ambition om at bidrage til samfundet globalt – ikke kun i Danmark. Han kritiserede investeringer i virksomheder, der indirekte fører til krig og flygtningestrømme til Danmark og mente, at bestyrelsen burde være mere opmærksom på de negative konsekvenser. Han påpegede, at der findes alternative virksomheder i Afrika og Asien og afsluttede med at sige, at han håbede, at bestyrelsen vil tage verdenssituationen og de etiske dilemmaer alvorligt og overveje andre investeringsmuligheder fremover.

Thomas Kjær sagde, at han støttede forslaget og begrundede det med, at P+ tidligere har handlet beslutsomt ved bl.a. at frasælge russiske statsobligationer. Han fremhævede, at der i 2020 blev solgt aktier i fossile selskaber med den begrundelse, at de ikke var forenelige med Paris-aftalen, selvom aftalen ikke har en sortliste, som der findes i det aktuelle tilfælde, og som bør følges.

Morten Stig Petersen understregede, at diskussionen omhandler mindre end 1 pct. af P+'s aktieportefølje, og han mener, at det er en meget lille pris at betale for at følge FN's linje og stå på den rigtige side. Han fremhævede, at Pædagogernes Pension har haft de højeste afkast og laveste administrationsomkostninger, og de har solgt ud af fx Airbnb, Booking.com og Expedia – både fordi de har givet dårlige afkast og været på FN's liste. Han afviste kritikken af FN's liste som forældet og bureaukratisk og fastholdt, at det er rimeligt, at der går lidt tid, før man investerer i selskaber, der er kommet i en situation, hvor de har overskredet menneskerettighederne.

Andrea sagde, at hun støtter bestyrelsens indstilling. Hun støtter ikke bosættelser, men ønsker at nuancere debatten. Hun sagde, at Israel ikke er dømt for krigsforbrydelser eller menneskerettighedskrænkelser og rettede i stedet fokus mod Hamas, som ifølge hende har stået bag gentagne angreb på Israel siden magtovertagelsen i Gaza i 2007. Hamas angriber bevidst civile og bruger egne civile som menneskeskjold. Hun kritiserede FN og Iran for at være dobbeltmoraliske og udføre problematiske handlinger. Hun fremhævede positive israelske bidrag til medicin og teknologi og afsluttede med at slå fast, at Israel har ret til at eksistere og forsvare sig, selvom krig desværre medfører civile ofre – især fordi Hamas ikke identificerer sig som kombattant.

Lars Bo Bertram oplyste, at P+ siden 2016 har haft fokus på selskaber, der etablerer sig på Vestbredden. FN-listen indeholder 158 selskaber, og pensionskassen har mulighed for at investere i fire af dem – tre amerikanske og et kinesisk - hvor det kinesiske dog ikke indgår i porteføljen i øjeblikket. Han påpegede, at det kun er en meget lille del af disse selskabers omsætning, der relaterer sig til Vestbredden, og det ville være en katastrofe for dem, hvis de stoppede deres aktiviteter, da det kan bryde amerikansk lovgivning. FN-listen er blevet diskuteret meget i bestyrelsen, og han nævnte, at den ikke altid er opdateret som forventet, og at processen for at få selskaber fjernet fra listen kan være langvarig, og derfor har bestyrelsen besluttet ikke kun at følge FN-listen som fravalgskriterie, men at bruge den som grundlag for dialog med selskaberne. Hvis en virksomhed ophører med aktiviteter på Vestbredden, kan P+ vælge at investere i den igen, og omvendt kan pensionskassen stoppe sine investeringer, hvis de opdager aktiviteter i en virksomhed, som endnu ikke er på FN-listen. Det er den nuværende politik i bestyrelsen.

Morten Stig Petersen understreger vigtigheden af en nuanceret debat, og at forslaget ikke handler om at vælge side, men om at følge internationale regler og menneskerettigheder. Der skal ikke investeres i selskaber, der bidrager til vold, eller i selskaber, der støtter bosættelser. Han sagde, at han generelt er glad for at være medlem af P+, fordi pensionskassen har fokus på ansvarlige investeringer og gode afkast. Han gav udtryk for, at han ikke brød sig om mistænkeliggørelsen af FN og af, at de ikke skulle ønske at tage virksomheder, der ikke krænker menneskerettigheder og folkeretten, af listen. Han gentog slutteligt, at det kun drejer sig om 1 pct. af aktieporteføljen, som skal omdirigeres.

Dirigenten satte punktet, som skulle vedtages med simpelt flertal, til afstemning. 1.036 stemte for vedtagelse af forslaget, 2.166 stemte imod og 50 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om afvikling af investeringer i selskaber opført på FN's liste over virksomheder, der understøtter de ulovlige israelske bosættelser, blev forkastet.

Pkt. 5.5: Fravalg af selskaber, der bistår i Israels menneskerettighedskrænkelser og krigsforbrydelser i Palæstina

Dirigenten introducerede det sidste medlemsforslag om fravalg af selskaber, der bistår i Israels menneskerettighedskrænkelser og krigsforbrydelser i Palæstina. Hun oplyste, at forslaget skulle vedtages med simpelt flertal, og at bestyrelsen ikke støttede forslaget.

Dirigenten gav ordet til Adam Johansen på vegne af forslagsstillerne.

Adam Johansen motiverede forslaget, der opfordrede P+ til at fravælge investeringer i fire selskaber, der leverer software, våben og materiel til Israel, nemlig Palantir, Lockheed Martin, Boeing og Caterpillar. Han sagde, at forslaget var begrundet i Israels angreb i Gaza og Palæstina og et ønske om at sende et klart signal om respekt for menneskerettigheder og international folkeret. De fire nævnte selskaber muliggør og optrapper Israels militære handlinger. Han fremhævede, at P+ tidligere har fravalgt otte selskaber involveret i ulovlige bosættelser, hvilket han roste. Bestyrelsen anfører, at de nævnte fire selskaber ikke sælger konventionsstridige våben, og at det danske forsvar køber deres våben. Men for forslagsstillerne er det afgørende, hvad våbnene og softwaren bruges til, og konventionelle våben kan også bruges til krigsforbrydelser, som det er tilfældet med Israel. Han understregede, at P+ har et selvstændigt ansvar for ikke at medvirke til overtrædelse af menneskerettigheder og opfordrede til, at pensionskassen lever op til sin egen politik for ansvarlige investeringer og tilslutningen til FN's Retningslinjer om menneskerettigheder og erhverv. Han anbefalede generalforsamlingen at stemme for forslaget.

Dirigenten takkede Adam Johansen og gav ordet til Lars Bo Bertram.

Lars Bo Bertram takkede forslagsstillerne for deres engagement og understregede, at menneskerettigheder er højt prioriteret i P+, og at det er vigtigt for pensionskassen, at de virksomheder, der investeres i, respekterer menneskerettighederne både i deres egen produktion og i deres leverandørkæder. Han sagde, at ift. våbenselskaber har bestyrelsen vedtaget det princip, at P+ kan investere i konventionelle våben, men fravælger selskaber, der producerer konventionsstridige våben som klyngebomber og kemiske våben, som Danmark har underskrevet konventioner imod. Men pensionskassen vil gerne investere i selskaber, der producerer konventionelle våben og militært udstyr i hovedporteføljen, hvilket, bestyrelsen mener, er ansvarligt. De fire selskaber, som forslaget omhandler, producerer alle lovlige produkter, der bliver solgt til en stat, der ikke er underlagt sanktioner. De leverer ligeledes til den danske stat og det danske forsvar, og ingen af selskaberne bryder med P+'s principper, og derfor støtter bestyrelsen ikke forslaget. Han sagde afslutningsvist, at medlemmer, som ikke ønsker at investere i forsvars- og våbenselskaber, kan fravælge det ved at vælge P+ Bæredygtig. Porteføljen monitoreres løbende for at sikre, at alle investeringer lever op til bestyrelsens politik for ansvarlige investeringer.

Dirigenten åbnede debatten.

Rune Jensen udtrykte bekymring over, at antisemitisme igen ses i Danmark og i P+. Han fandt det foruroligende, at medlemmer med pro-palæstinensiske holdninger kan fremføre, hvad han kaldte, usande påstande om Israel under dække af et medlemsforslag. Han beskrev Palæstina som et område med terrorister og mente, at det er problematisk, at nogle medlemmer kan få indflydelse på generalforsamlingen og gøre Palæstina til et emne i P+.

Jens Vainer Brandenborg udtrykte usikkerhed omkring forslaget, da *Palæstina* er uklart og kan være mange ting, fx de selvstyrende palæstinensiske områder, Golan, det sydlige Libanon og måske udviklingen i Iran. Han påpegede, at det ikke kun er Israel, der begår forbrydelser i konflikten, men også Hamas og den palæstinensiske side, hvilket FN har konstateret. Derfor mener han, at man bør fokusere på både Palæstina og Israel, og at man generelt skal undgå investeringer i virksomheder, der begår menneskerettighedskrænkelser og krigsforbrydelser – uanset hvilken side de tilhører. Han advarer dog om, at det kan blive svært at undgå investeringer i lande, der støtter Hamas. Til sidst anbefalede han at stemme imod forslaget, som han syntes, var uklart formuleret. Han sagde, at man bør stole på, at P+ ikke investerer i menneskerettighedsforbrydelser.

Grith Poulsen havde et spørgsmål til forslagsstillerne om, hvorfor fokus på generalforsamlingerne altid rettes mod Israel, når det handler om investeringer. Hun undrede sig over, at der ikke fremsættes lignende for-

slag om at undgå investeringer i virksomheder, der har aktiviteter i Kina, Iran eller Rusland, hvor danske virksomheder var længe om at trække sig, fordi de tjente gode penge. Hun efterlyste en forklaring på, hvorfor det netop er Israel, der hele tiden bringes op.

Mohammad Abu Haniyeh udtrykte bekymring over, at selskabet Palantir, som arbejder med overvågning og software til krigsførelse, fortsat bruges trods alternativer i Europa. Han fremhævede, at Europa - herunder Danmark og Tyskland - arbejder på at udvikle egne open source-løsninger for at undgå afhængighed af amerikanske virksomheder, som kan udgøre en sikkerhedstrussel for både Europa og Danmark. Han opfordrede til, at man i stedet satses på europæiske alternativer for at styrke innovation, skabe arbejdspladser og uddanne ingeniører i Europa frem for at støtte firmaer, der kan misbruges til overvågning og krigsførelse. Han efterlyste et klart svar fra bestyrelsen på, hvorfor man fastholder samarbejdet med firmaer som Palantir, når der findes alternativer, som også kan støtte unge i Mellemøsten og Afrika.

Bue Skammelsen sagde, at han var imod forslaget og argumenterede, at Det Gamle Testamente ikke har historisk belæg. Han påpegede, at kun omkring 10 pct. af befolkningen var jøder på Jesu tid og mente, at jøderne aldrig har haft krav på at besidde Israel. Da Israel blev oprettet i 1949, handlede det om, at nogen havde dårlig samvittighed og gav landet til jøderne. Han satte ikke spørgsmålstejn ved Israels ret til at eksistere, det handler om, sagde han, hvorvidt de har ret til landet. Han antydede, at israelerne måske er 'the bad guys' i Mellemøsten, og måske det er palæstinenserne, der har ret til landet.

Jette Vorstrup sagde, at hun var i tvivl om, hvorvidt hun skulle tage ordet, men den sidste tale fik hende overbevist. Hun refererede til en bog, som beskriver mange regler, bl.a. at de vantro skal dræbes. Det er en stor krigserklæring, og det er det, som er problemet i Mellemøsten mellem Hizbollah, Houthierne, Hamas og Israel. Hun nævnte herefter krigen i Iran, hvor USA og Israel betegnes som den 'store og lille satan'. Hun mente, at diskussionen er blevet for politisk, og at pensionskassen ikke bør involvere sig i dette. Hun støttede bestyrelsen i, at pensionskassen må have investeringer i Israel, når landet ikke er på nogen sanktionsliste.

Ase Kogsbøll pointerede, at det irriterede hende, at der i både forslag 4 og 5 står, at *generalforsamlingen pålægger bestyrelsen* dit og dat. Dette er i strid med Lov om forsikringsvirksomhed. Det er ikke generalforsamlingen, der har kompetencen – det er bestyrelsen. Man kan opfordre bestyrelsen til at gøre noget, men ikke pålægge den noget.

Morten Stig Petersen henviste til en tidligere taler, der var i tvivl om, hvad Palæstina er. Han sagde, at der findes internationale anerkendte grænser fra 1967, som bl.a. FN anerkender. Han kunne godt forstå forvirringen, fordi Vestbredden er hullet som en si, og der tilsyneladende ikke er nogen grænse, og Gaza er ødelagt, hvilket skaber forvirring omkring grænserne. Forslaget omfatter under 0,3 pct. af de samlede aktieinvesteringer og retter sig mod virksomheder, der på ingen måde respekterer grænserne. Ifølge Amnesty og Human Rights Watch foregår der lige nu folkemord, og det er ikke på den israelske side af grænsen. Han sagde, at forslagsstillerne laver en nålestiksoperation, hvor de værste virksomheder udvælges. De har ikke nødvendigvis noget imod våbenproducenter, men udvælger dem, der ifølge ham prøver at udslutte et andet folk.

Andrea ønskede at følge op på det, der blev sagt om folkemord, og sagde, at Amnesty International er en NGO, som har vist, at de ikke er objektive og ikke benytter sig af den internationalt anerkendte definition af folkemord. Hun henviste til Hamas, der tilstår, at de ønsker Israels udslættelse og dermed et folkemord på israelerne. Hun tilføjede, at Israel stadigvæk ikke er dømt for folkemord, og at vi ikke kender dødstallet i Gaza. Hun påpegede, at Google ikke nødvendigvis er sandheden, og man gerne må være lidt kildekritisk. Læger uden grænser har benægtet, at Hamas befinder sig på de forskellige hospitaler i Gaza, men i januar 2026 måtte de indrømme, at det var tilfældet efter, at gidsler havde fortalt om, hvordan de var blevet gemt på hospitaler i Gaza, som er styret af Hamas. Hun sagde, at enhver form for boykot kun gavner én part, og det er Hamas. Og det hjælper ikke de civile palæstinensere, som i øvrigt, hvis de ytrer sig mod Hamas, bliver henrettet på åben gade.

Nina Bjørner sagde, at det ikke handler om Hamas, og det ikke handler om religion og alt muligt andet. Kendsgemingerne er, at Israel står anklaget for folkedrab, og der er udstedt arrestordre på Netanyahu. Israel er åbenlyst en apartheid-stat med forskelsbehandling af palæstinensere, som sidder fængslet uden rettergang. Hun sagde, at det er rigtigt, at Israel ikke er blevet dømt for folkedrab, men der har været beviser nok til, at man har rejst sagen, og der har været beviser nok til, at man har udstedt en arrestordre. Når hun anbefalede at støtte forslaget, så er det med historien i baggrunden. Hun henviste til Sydafrika, som også var

også en apartheid-stat. Sydafrika-styret faldt, og efter hendes mening kommer der også til at ske noget i Israel.

Lars Bo Bertram gav udtryk for, at diskussionen var kommet vidt omkring, men at han ville holde sig til forslagens ordlyd, som handlede om at ekskludere fire selskaber, som i bund og grund ikke er israelske på nogen som helst måde. Han sagde, at bestyrelsen forholder sig til principper og politikker, og der er ikke nogen af pensionskassens principper og politikker, der er i modstrid med at have selskaberne i porteføljen. Han henviste til, at forslaget ikke har en solnedgangsklausul, og at det dermed er uklart, hvornår selskaberne i givet fald kunne blive inkluderet i porteføljen igen. Han sagde, at generalforsamlingen skulle tage stilling til politikker og principper og ikke enkeltsselskaber.

Adam Johansen sagde, at det er en meget omfattende diskussion, der er rejst. Han sagde, at det er korrekt, at Israel ikke er sanktioneret og ikke dømt ved den internationale domstol ICJ. Men allerede i 2024 pålagde ICJ Israel at stoppe krigshandlinger, der kunne indebære krigsforbrydelser og folkemord og at sikre fri adgang for nødhjælp, og de påbud har Israel fuldstændig tilsidesat. Han sagde, at han godt forstod argumentet om, at man har en administration til at afgøre, hvorvidt enkeltsselskaber skal være i porteføljen, men han appellerede til, at bestyrelsen alligevel overvejede at udelukke de fire selskaber, når det er så tydeligt, at selskaberne er direkte involveret i Israels krigsførelse. Han påpegede til slut, at man, når man var begyndt at modtage pension, ikke kunne vælge om til P+ Bæredygtig.

Dirigenten satte forslaget, som skulle godkendes med simpelt flertal, til afstemning. 990 stemte for vedtagelse af forslaget, 2.170 stemte imod og 45 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om fravalg af selskaber, der bistår i Israels menneskeret-tighedskrænkelser og krigsforbrydelser i Palæstina blev forkastet.

Pkt. 6: Forslag fra bestyrelsen

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen fremsatte 7 forslag, der alle krævede vedtagelse med kvalificeret flertal.

Pkt. 6.1: Ændring af vedtægten

Lars Bo Bertram sagde, at der var tale om små redaktionelle ændringer. Nogle bestemmelser var blevet flyttet eller slået sammen, og andre steder var vedtægten blevet præciseret, fx er P+ nu underlagt Lov om forsikringsvirksomhed og ikke Lov om finansiel virksomhed. Han sagde endvidere, at der ikke er indholdsmæssige ændringer, men at der alene er tale om redaktionelle ændringer, der skal gøre vedtægten tydeligere og sørge for, at den er retvisende.

Dirigenten åbnede debatten, og idet hun konstaterede, at der ikke var nogen bemærkninger, satte hun forslaget, som skulle godkendes med kvalificeret flertal, til afstemning. 2.838 stemte for vedtagelse af forslaget, 31 stemte imod og 114 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om ændring af vedtægten blev vedtaget.

Pkt. 6.2: Opdatering og ensretning af P+ Regulativ 2007, tidligere JØP Regulativ 2

Lars Bo Bertram indledte med at sige, at bestyrelsen stiller 6 forslag, som alle sammen handler om at opdatere og ensrette betingelser på tværs af forskellige pensionsordninger. Baggrunden er, at P+ er et resultat af en fusion, som har betydet, at pensionskassen i dag har medlemmer på en række pensionsordninger af ældre dato, som er meget forskellige, og derfor ønsker bestyrelsen at opdatere og ensrette betingelserne på tværs af de forskellige pensionsordninger. Ensretningen er nødvendig for, at P+ fortsat kan udvikle nye digitale selvbetjeningsløsninger, og det vil understøtte en mere ensartet rådgivning på tværs af medlemsskaren. Det vil desuden bidrage til en enklere administration, så medlemmernes pensioner kan forvaltes så omkostningseffektivt som muligt.

Han understregede, at pensionerede medlemmer ikke vil opleve ændringer. De eneste, der reelt ville blive påvirket, er en mindre del af medlemmerne i JØP Regulativ 2, hvor der helt overordnet sker to ændringer – nemlig at bestyrelsen indfører samme klausulregler, som har været gældende for medlemmer på de øvrige nye regulativer i P+ siden den 1. januar i år, og at JØP Regulativ 2 bliver opdelt i et regulativ og underlig-

gende forsikringsbetingelser. Ændringer i forsikringsbetingelserne skal ikke godkendes af generalforsamlingen som det er tilfældet med regulativerne, og det giver bestyrelsen mulighed for at lave ændringer, der hurtigt kan slå igennem. Det vil fortsat være generalforsamlingen, som fastsætter de overordnede retningslinjer og rammer, og bestyrelsen vil så fastlægge de detaljerede bestemmelser, ligesom det har været tilfældet på øvrige nye regulativer siden fusionen i 2019, og ligesom man i øvrigt gør i de fleste andre pensionselskaber. Udover de to grundlæggende ændringer bliver der også foretaget nogle mindre justeringer i de enkelte bestemmelser, bl.a. opdateres reglerne om børnepension.

Dirigenten åbnede debatten.

Åse Kogsbøll oplyste, at hun fandt opdelingen i et regulativ og underliggende forsikringsbetingelser fornuftig. Hun havde fulgt arbejdet og tilkendegav, at der var lavet et godt arbejde, som hun kunne tilslutte sig. Hun tilføjede, at hun i øvrigt kunne tilslutte sig alle bestyrelsens forslag.

Dirigenten satte forslaget, som skulle godkendes med kvalificeret flertal, til afstemning. 2.731 stemte for vedtagelse af forslaget, 43 stemte imod og 132 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om opdatering og ensretning af P+ Regulativ 2007, tidligere JØP Regulativ 2 blev vedtaget.

Pkt. 6.3: Opdatering og ensretning af P+ Regulativ 2019

Lars Bo Bertram takkede indledningsvist Åse Kogsbøll for hendes bidrag til det foregående forslag. Han sagde, at bestyrelsen foreslog, at regulativet bliver opdateret som en del af den generelle opdatering og ensretning af aftalegrundlagene. Der er tale om mindre justeringer, primært af sproglig karakter. Derudover bliver definitionen af hhv. obligatoriske og individuelle medlemmer præciseret, og der skrives ind, hvilke produkter der tilbydes. Det bliver også skrevet ind, at P+ kan tilbyde en sundhedsordning i overensstemmelse med den praksis, der allerede er gældende. Pensionisternes udbetalinger bliver ikke påvirket, og medlemmer, der sparer op til pensionen, vil heller ikke opleve nogen ændring.

Dirigenten åbnede debatten, og idet hun konstaterede, at der ikke var nogen bemærkninger, satte hun forslaget, som skulle godkendes med kvalificeret flertal, til afstemning. 2.757 stemte for vedtagelse af forslaget, 21 stemte imod og 130 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om opdatering og ensretning af P+ Regulativ 2019 blev vedtaget.

Pkt. 6.4: Opdatering og ensretning af P+ Regulativ 2011, tidligere DIP Regulativ 4

Lars Bo Bertram sagde, at bestyrelsen foreslog, at også dette regulativ opdateres som en del af den generelle opdatering og ensretning af aftalegrundlagene. Der er igen tale om mindre justeringer, primært af sproglig karakter. Derudover bliver definitionen af hhv. obligatoriske og individuelle medlemmer præciseret, og der skrives ind, hvilke produkter der tilbydes. Det bliver også skrevet ind, at P+ kan tilbyde en sundhedsordning i overensstemmelse med den praksis, der allerede er gældende. I DIP Regulativ 4 vil pensionskassen desuden ændre den metode, som bruges til at vurdere, om forudsætningerne bag grundlagspensionerne er blevet uholdbare. Det betyder kort fortalt, at der foreslås at bruge den samme metode, som allerede anvendes i P+ Regulativ 2019. Igen bliver pensionisternes udbetalinger ikke påvirket, og medlemmer, der sparer op til pensionen, vil heller ikke opleve nogen ændring.

Dirigenten åbnede debatten, og idet hun konstaterede, at der ikke var nogen bemærkninger, satte hun forslaget, som skulle godkendes med kvalificeret flertal, til afstemning. 2.132 stemte for vedtagelse af forslaget, 25 stemte imod og 123 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om opdatering og ensretning af P+ Regulativ 2011, tidligere DIP Regulativ 4 blev vedtaget.

Pkt. 6.5: Opdatering af P+ Regulativ 1973, tidligere JØP Regulativ 1

Lars Bo Bertram oplyste, at de følgende tre forslag omhandlede opdatering af de ældste regulativer i P+. Han oplyste, at der grundlæggende var tale om mange af de samme opdateringer i de tre regulativer, og derfor motiverede han dem samlet, inden der blev stemt individuelt om dem.

Der er tale om mindre opdateringer, som først og fremmest har karakter af en oprydning og en administrativ forenkling. På indholdssiden foreslår bestyrelsen, at reglerne om genoptagelse bliver opdateret. På alle tre regulativer er størstedelen af medlemmerne gået på pension, og der er kun forholdsvis få medlemmer, der indbetaler til en pensionsordning på regulativerne. Som bestemmelserne er i dag, vil man få en pensionsordning på et andet regulativ, hvis man genoptager sin indbetaling. Det betyder, at man som medlem kommer til at betale omkostninger på flere regulativer, og det gør samtidig administrationen unødvendigt kompleks. Bestyrelsen vil derfor ændre bestemmelsen, sådan så man fremover skal fortsætte med at indbetale på samme regulativ, hvor man allerede har sin pensionsordning, hvis man genoptager sine indbetalinger. Hvis man ønsker at benytte nogle af de valgmuligheder, som findes i P+'s nye pensionsordninger, skal man foretage et omvalg til P+ Livscyklus. Ligesom med de øvrige forslag er der helt overordnet ikke nogen ændringer, der påvirker opsparingen. Pensionisternes udbetaling bliver ikke påvirket, og medlemmer, der sparer op til pension, vil heller ikke opleve nogen ændringer.

Dirigenten åbnede debatten, og idet hun konstaterede, at der ikke var nogen bemærkninger, satte hun forslaget, som skulle godkendes med kvalificeret flertal, til afstemning. 2.090 stemte for vedtagelse af forslaget, 22 stemte imod og 120 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om opdatering af P+ Regulativ 1973, tidligere JØP Regulativ 1 blev vedtaget.

Pkt. 6.6: Opdatering af P+ Regulativ 1983, tidligere DIP Regulativ 1

Udover de allerede nævnte ændringer, foreslog bestyrelsen, at man i DIP Regulativ 1 fjerner muligheden for, at man kan overføre sin pensionsordning til DIP Regulativ 2, da det vil give en dårligere pensionsordning.

Dirigenten åbnede debatten, og idet hun konstaterede, at der ikke var nogen bemærkninger, satte hun forslaget, som skulle godkendes med kvalificeret flertal, til afstemning. 2.056 stemte for vedtagelse af forslaget, 20 stemte imod og 123 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om opdatering af P+ Regulativ 1983, tidligere DIP Regulativ 1 blev vedtaget.

Pkt. 6.7: Opdatering af P+ Regulativ 1999, tidligere DIP Regulativ 2

Der var ikke yderligere bemærkninger til dette regulativ udover de allerede oplyste.

Dirigenten åbnede debatten, og idet hun konstaterede, at der ikke var nogen bemærkninger, satte hun forslaget, som skulle godkendes med kvalificeret flertal, til afstemning. 2.083 stemte for vedtagelse af forslaget, 20 stemte imod og 120 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om opdatering af P+ Regulativ 1999, tidligere DIP Regulativ 2 blev vedtaget.

Pkt. 7: Godkendelse af lønpolitik

Dirigenten oplyste, at den nuværende lønpolitik blev vedtaget på generalforsamlingen den 7. april 2022, og at lønpolitikken mindst skal godkendes hvert fjerde år. Den fremlagte lønpolitik indeholder ikke nogen ændringer af væsentlig karakter. De ændringer, der er foreslået, sker som følge af længennemsgtighedsdirektivet, som ikke er implementeret i dansk ret endnu. Det bliver det forventeligt i 2027, så det er rettidigt omhu, at P+ allerede nu fremlægger ændringerne.

Dirigenten åbnede debatten, og idet hun konstaterede, at der ikke var nogen bemærkninger, satte hun forslaget, som skulle godkendes med simpelt flertal, til afstemning. 2.071 stemte for vedtagelse af forslaget, 37 stemte imod og 121 stemte blankt.

Dirigenten konstaterede herefter, at forslaget om godkendelse af lønpolitik blev vedtaget.

Pkt. 8: Valg af revisor

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen indstillede Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab til genvalg.

Hun oplyste endvidere, at revisionsudvalget ikke har været bundet af nogen begrænsninger i forhold til indstillingen om genvalg af Deloitte. Hun spurgte, om der var andre forslag til valg af revisor, og idet det ikke var tilfældet, konstaterede hun, at Deloitte var genvalgt som revisor for P+ for det kommende år.

Pkt. 8: Eventuelt

Dirigenten gav ordet frit.

Pelle Jandrup fremhævede tre punkter. For det første argumenterede han for, at afstemningssystemet ikke havde kapacitet nok. Da mange havde forladt salen, var der ingen problemer med at stemme. For det andet udtrykte han skuffelse over, at bestyrelsen og administrationen ikke automatisk følger beslutninger fra internationale organisationer, som Danmark selv har været med til at etablere, og han mente, at det er uacceptabelt, at det skal diskuteres på en generalforsamling. Slutteligt sagde han, at det havde været rart med en kold øl efter den meget lange generalforsamling.

Lars Bo Bertram takkede dirigenten for en god ledelse af generalforsamlingen samt sine kollegaer i bestyrelsen for et godt samarbejde, selvom de ikke altid er enige. Han opsummerede, at P+'s afkast, omkostninger og medlemstilfredshed ligger i den bedste tredjedel i branchen. Han takkede administrationen og Kåre Hahn Michelsen for en god drift af pensionskassen. Slutteligt rettede han en tak til de mange medlemmer – både for deres engagement, de konstruktive indlæg og ikke mindst for at holde ud til den bitre ende.

Generalforsamlingen sluttede kl. 22.45.